

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii - **SPRIJIN PENTRU O NOUA ABORDARE A DEZVOLTĂRII ACTIVITĂȚILOR NON - AGRICOLE ÎN TERITORIUL GAL ȚINUTUL VERDE**

CODUL Măsurii - **M4 /6A;**

Tipul măsurii: **▪ INVESTIȚII ▪ SERVICII □ SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT.

Analiza diagnostic și analiza SWOT, la nivelul Teritoriului GAL Ținutul Verde a identificat necesitatea Dezvoltarea/modernizarea întreprinderilor la nivelul teritoriului precum și Diversificarea activităților agricole către activități non-agricole (producție și servicii).

Luând în considerare faptul că activitățile agricole la nivel de teritoriu nu pot acoperi în totalitate pregătirea/calificarea forței de muncă existente și nici necesarul de venituri al populației din Teritoriul GAL Ținutul Verde, se impune înființarea de activități non-agricole care să acopere domeniile identificate ca necesare în urma consultării actorilor locali din teritoriu (lista codurilor CAEN va fi anexă la Ghidul solicitantului) asigurând intrarea **femeilor** și tinerilor în managementul pieței forței de muncă și de afaceri, aceștia fiind grupuri expuse riscului de a migra către zonele urbane, în cazul în care nu găsesc locuri de muncă adecvate în teritoriu.

Ținând cont că în sectorul agricol locurile de muncă au caracter sezonier se impune diversificarea activităților în cadrul fermei cu orientare către activitățile non-agricole cu forță de muncă specializată pentru reducerea acestei fluctuații.

Măsura vizează dezvoltarea activităților non-agricole în teritoriu, incurajând astfel dezvoltarea afacerilor care ar conduce la reducerea sărăciei, având în vedere că 11 din cele 18 UAT-uri partenere au Indicele IDUL privind gradul de sărăcie sub pragul de 55, conform Listei UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare.

Pentru a completa răspunsul la nevoia identificată în teritoriu în legătură cu Înființarea/dezvoltarea/modernizarea/dotarea serviciilor medicale umane, stomatologice și veterinar, la activitățile non-agricole va fi prioritizată susținerea acestor servicii alături de celelalte servicii non-agricole în scopul creșterii accesului populației la servicii de calitate în teritoriu.

Măsura sprijină schimbarea structurii ocupaționale prin stimularea unei economii care să ofere oportunități de diversificare a veniturilor și reducerea gradului de sărăcie. Aceasta conduce la șanse egale între populația rurală și urbană prin condiții de viață adecvate, inclusiv pentru servicii de sănătate. Crearea de noi microîntreprinderi și întreprinderi mici va genera noi locuri de muncă și absorbția forței excedentare din agricultură.

Legătura măsurii cu nevoile

Nevoile care pot fi solutionate prin aceasta masura, identificate la nivel de teritoriu și menționate în Capitolul I din SDL, sunt: N 1: Reducerea gradului de sărăcie a populației locale și a creșterii nivelului de trai al acesteia; N 4: Creșterea atractivității zonei în special pentru tineri și reducerea migrației acestora către zonele urbane; N 13: Dezvoltarea/modernizarea întreprinderilor la nivelul teritoriului; N 15: Diversificarea activităților agricole către activități non-agricole (producție și servicii) și specializarea forței de muncă; N 19: Înființarea/dezvoltarea/modernizarea/dotarea serviciilor medicale umane, stomatologice și veterinar;

1.2 Obiective de dezvoltare rurală:

Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;

c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3 Obiective specifice ale măsurii M4 /6A:

- Dezvoltarea/modernizarea activităților non-agricole (producție și servicii), ce vor contribui la diversificarea activităților economice în teritoriu și la crearea de locuri de muncă, inclusiv pentru tineri și femei;
- Diversificarea activităților în cadrul fermei cu orientare către activitățile non-agricole (producție și servicii) cu forță de muncă specializată
- Încurajarea întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei;
- Înființarea/dezvoltarea/modernizarea/dotarea serviciilor medicale umane, stomatologice și veterinarie

1.4 Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatile: **P5**. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic; **P6**. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

1.5 Masura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg.(UE) nr.1305/2013: - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alin. (1) lit. b, alin. (2), alin. (3).

1.6 Masura contribuie la Domeniul de Interventie 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie în mod secundar la Domeniile de Interventie:

5C) Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a rezidurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.

1.7 Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Mediu și climă: - Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor. Totodată, sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei în cadrul măsurii vizează contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice.

Inovare - Diversificarea activităților economice în teritoriu va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului.

1.8 Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

M4/6A este complementară cu măsurile: M1/2A, M2/2A, M3/2B și M5/6A întrucât se adresează celor care au beneficiat direct sau indirect (în calitate de beneficiar final) pe măsurile M1/2A, M2/2A, M3/2B și M5/6A din cadrul SDL GAL Ținutul Verde.

1.9 Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- Prin SDL se propun 5 măsuri distincte (M4/6A, M5/6A, M7/6B, M8/6B și M9/6B) care împreună contribuie la realizarea uneia dintre prioritatile strategiei P6.

- Prin SDL se propun 6 măsuri distincte (M1/2A, M2/2A ,M3/2B, M4/6A, M5/6A și M9/6B) care împreună contribuie la realizarea uneia dintre prioritatile strategiei P5.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată rezultă din:

- impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Ținutul Verde care acoperă trei dintre cele mai importante nevoi identificate în procesul de consultare a actorilor locali și anume Dezvoltarea/modernizarea întreprinderilor la nivelul teritoriului, Diversificarea activităților agricole către activități non-agricole (producție și servicii) precum și Înființarea/dezvoltarea/modernizarea/dotarea serviciilor medicale umane, stomatologice și veterinare;
- caracterul inovativ, ca element principal al abordării LEADER, al proiectelor finanțate prin această măsură, dat de criteriile de selecție, stabilite de către comunitate, în concordanță cu nevoile și prioritățile specifice teritoriului;
- crearea și menținerea de locuri de muncă, inclusiv pentru femei și tineri;
- transformarea structurală a economiei din teritoriu;
- asigurarea condițiilor de sănătate publică (prin cabinete medicale și stomatologice) și de siguranță alimentară pentru populația din teritoriu;
- asigurarea condițiilor de sănătate pentru animalele existente în fermele din teritoriu (prin cabinete veterinare);
- încurajarea investițiilor în producția de biocombustibil (peleți) din biomasă;
- încurajarea utilizării surselor regenerabile de energie.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003, R (UE) nr. 1407/2013, Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02, Linii directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislație națională: Ordonanță de urgență nr. 44/2008, Ordonanța de Urgență nr. 142/2008.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate cu sediul sau punct de lucru pe teritoriul Asociației GAL Ținutul Verde ;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul Asociației GAL Ținutul Verde în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Cabinete medicale, stomatologice și veterinare cu sediul sau punct de lucru pe teritoriul Asociației GAL Ținutul Verde.

În categoria beneficiarilor eligibili în cadrul măsurii M4/6A, sunt incluși beneficiarii direcți/indirecți menționați în cadrul măsurilor: M1/2A, M2/2A, M3/2B și M5/6A.

4.2. Beneficiari indirecți

- Persoane fizice și juridice din teritoriul GAL

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1.a Acțiuni eligibile

a) Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:

- Fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de

hârtie și carton;

- Activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- Industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
- Fabricare produse electrice, electronice,
- Producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc;

b) Investiții pentru activități meșteșugărești cum ar fi activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc.).

c) Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

d) Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;

e) Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;

f) Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

g) Investiții legate de furnizarea de servicii: servicii medicale, stomatologice și sanitar-veterinare;

h) Investiții legate de furnizarea de servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;

i) Investiții legate de furnizarea de servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;

j) Investiții legate de activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;

k) Investiții legate de activități de servicii tehnice, administrative, etc.

Se vor respecta prevederile HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

6.1.b Costuri eligibile

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Suplimentar, în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar, cheltuielile eligibile pot include:

- TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;

Costuri eligibile generale sunt prevăzute în cap. 8.1 din PNDR.

6.2.a Acțiuni neeligibile

- Prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități;
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
 - investiții în achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
 - investiții efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului,
 - investiții în achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și de persoane,
 - investiții ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile.

Sunt neeligibile toate tipurile de operațiuni care nu sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în SDL. Se vor respecta cel puțin următoarele: art.65 și 69(3) din Reg.(UE) nr. 1303/2013; art.45 din Reg.(UE) nr. 1305/2013; art.13 din

Reg.(UE) nr.807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2.

6.2.b Costuri neeligibile

Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc.)

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul Asociației GAL Tinutul Verde, dar comercializarea producției poate fi realizată și în afara teritoriului GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare

8. Criterii de selecție

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării sectorului pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul prioritizării investițiilor care propun în planul de afaceri crearea a cel puțin unui loc de muncă.

Se vor prioritiza proiectele ai căror beneficiari direcți/indirecți, au beneficiat de finanțare direct sau indirect (în calitate de beneficiar final) în cadrul măsurilor: M1/2A, M2/2A, M3/2B și M5/6A din cadrul SDL GAL Tinutul Verde.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul măsurii.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

9.1 Intensitatea sprijinului public nerambursabil

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea prevăzută la alin. 9.1 se poate majora la 90% în următoarele cazuri:

- a) pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare;
- b) pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități neagricole.

Justificarea aplicării sprijinului:

În stabilirea intensității sprijinului acordat s-au avut în vedere următoarele elemente:

- analiza diagnostic din Cap. I, din care reiese că teritoriul GAL Tinutul Verde este o zonă saracă, 11 din 18 UAT-uri având IDUL mai mic de 55.
- numărul mare de firme care activează în domeniul non-agricol având acces redus la creditare, lipsa instrumentelor financiare adaptate nevoilor micilor întreprinzători locali;
- existența exploatațiilor agricole slab dezvoltate, necompetitive și fără posibilități

proprii de modernizare dar si lipsa fondurilor necesare asigurarii cofinantarii.

Având în vedere nevoile identificate in teritoriu, numarul mare al potentialilor beneficiari din teritoriu si valoarea adaugata a masurii (suma aplicabila), intensitatea sprijinului nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive si se incadreaza in limita maxima admisa de Regulamentul (CE) nr. 1407/2013 si de Ordinului MADR nr. 1731/2015.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de investiții/beneficiari - 1

Număr locuri de muncă create - 1